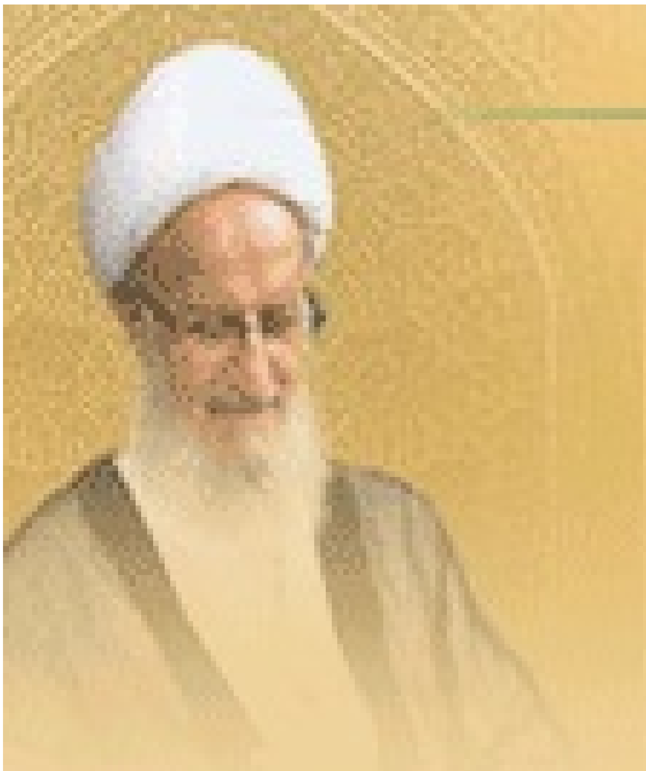

استفتائات جدید

ناصر المکارم الشیرازی

بسم الله الرحمن الرحیم

استفتاءات جدید

نویسنده:

آیت الله العظمی ناصرمکارم شیرازی (دام ظله)

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

استفتاءات جدید

مشخصات کتاب

نام‌کتاب:استفتاءات جدید نام مؤلف:المکارم الشیرازی، ناصر موضوع:الفقه الفتوائی زبان:فارسی تعداد جلد:۱

فصل چهاردهم: احکام حج

شرایط وجوب حج

سؤال ۳۷۴- شخصی مستطیع است ولی چون ثبت‌نام نکرده، استطاعت رفتن به حج رانداشته است ولی اکنون به نیابت از پدرش- که ثبت‌نام کرده بود و فوت کرده- عازم حج است، آیا این نیابت صحیح است؟ جواب: چنانچه استطاعت مالی داشته ولی بر اثر موانعی موفّق به ثبت‌نام نشده نیابت او صحیح است. سؤال ۳۷۵- خدمه‌ای که در کاروان به حج می‌روند با توجّه به عدم استطاعت مالی خود، حج را چگونه انجام دهند آیا باید نیّت واجب کنند؟ جواب: خدمه کاروان مستطیع هستند (به شرط این‌که نفقه همسر و فرزندان خودرا در مدّت حج داشته باشند) و باید نیّت حجّ واجب کنند و اگر مرتبه اوّل آنهاست‌نمی‌توانند به قصدنیابت کسی حج‌بجا بیاورندهمچنین اگر کسی به عنوان کمک کسی به حج برود. سؤال ۳۷۶- آیا شخصی که به منزل شخصی احتیاج دارد مستطیع می‌شود؟ جواب: چنانچه احتیاج به منزلی داشته باشد می‌تواند آن پول را صرف خریدمنزل کند و در این صورت مستطیع نخواهد بود. سؤال ۳۷۷- مهریه خانمی چند برابر استطاعت اوست آیا بعد از فوت زن بر ورثه لازم است که قبل از تقسیم ترکه مخارج حج را کسر کنند؟ استفتاءات جدید، ص: ۱۱۶ جواب: چنانچه زن در حیات شوهر، طبق عرف و عادت می‌توانسته مهریه را ازشوهربگیرد، مستطیع بوده باید ازترکه او برداشته‌شود و چنانچه نمی‌توانسته، مستطیع نبوده است. سؤال ۳۷۸- در سفر حج، سازمان حج و زیارت از زن مستطیعه اجازه رسمی شوهرش را می خواهد و شوهرش اجازه نمی‌دهد، حال زن چه باید بکند؟ جواب: بعید است آنها در حج واجب اجازه شوهر را بخواهند، زیرا شرعاً اجازه شوهر شرط نیست. سؤال ۳۷۹- کسی پنج سال پیش مثلا مستطیع بوده و در ثبت نام حج شرکت کرده، ولی الآن فقیر شده آیا حج بر چنین شخصی واجب است؟ و اگر سیّد باشد می‌شود از خمس آل محمّد (صلی الله علیه وآله) به او داد تا به مکّه برود؟ جواب: اگر موقعی که نوبت او می‌رسد فاقد بعضی از شرایط باشد حج بر او واجب نیست. سؤال ۳۸۰- شخصی حدود ده سال قبل برای حجّ بیت‌الله الحرام ثبت‌نام نموده لیکن در سال ۶۶ به رحمت ایزدی پیوست امسال نوبت حجّ آن مرحوم رسیده است مستدعی است تکلیف ورثه و بری شدن ذمّه آن مرحوم را بیان فرمایید از طرف دیگر تصرّف در این وجه چگونه است؟ جواب: اگر راهی برای رفتن به مکّه جز بودن در نوبت نداشته است چنین کسی مستطیع نشده و وجه مزبور جزء مال‌الارث است و اگر بخواهند احتیاط کنند می‌توانند حجّ میقاتی به مبلغ کم بگیرند مشروط بر این‌که صغیر نداشته باشد یا اگر صغیر دارد از سهم کبیر بردارند. سؤال ۳۸۱- اگر خانمی قبل از ازدواج نذر کرده باشد که حجّی بجا آورد و بعد از آن ازدواج کند، آیا باز هم جهت انجام فریضه حج اجازه شوهر لازم است؟ و آیا شوهر حقّ ممانعت دارد؟ استفتاءات جدید، ص: ۱۱۷ جواب: اجازه شوهر لازم است و شوهر حق ممانعت دارد. سؤال ۳۸۲- تمام مخارج حج را شوهرم بر عهده گرفته است، ولی می‌دانم که اهل خمس نیست و من از خود مالی ندارم، تکلیف من در ارتباط با هزینه رفت و برگشت، ارز، لباس احرامی و قربانی چیست؟ خمس اینها بر عهده کیست؟ جواب: خمس اینها بر عهده شماست و اگر توانایی ندارید مستطیع نیستید. سؤال ۳۸۳- اگر زنی نیاز به همراه داشته باشد و همراه هم مزد می‌گیرد و او توانایی پرداخت مزد را ندارد آیا مستطیعه است؟ جواب: مستطیع نیست. سؤال ۳۸۴- شخصی در حج اجیر کس‌دیگری بوده‌است، بعد از انجام عمره تمتع، به سکته قلبی‌دچار شده و از برگزاری

اعمال حج معذور گردید و به ایران مراجعت کرده است و در سال آینده می‌خواهد مشرّف شود، آیا اعلام این وضعیت به اولیای منوبٌ عنه و اجازه مجدّد به نیابت از منوبٌ عنه در سال آینده لازم است؟ جواب: چنانچه برای سال معینی اجیر شده، اعلام و اجازه لازم است. سؤال ۳۸۵- در صورتی که کسی بر تهیه فیش حج به قیمت آزاد قدرت داشته باشد ولی این قیمت با نرخ متعارف خیلی متفاوت باشد و مستلزم به تأخیر افتادن نوبت دیگران شود، آیا حج بر او واجب است؟ جواب: در صورتی که تفاوت قیمت به صورت اجحاف کلّی بوده باشد و یا مایه ضایع شدن حقّ دیگران گردد مستطیع نیست. سؤال ۳۸۶- آیا خانمی که به لحاظ مالی و بدنی و راه مستطیع است ولی طفل‌شیرخواری دارد که با غیر او آرام نمی‌گیرد مستطیع است؟ جواب: چنانچه جداشدن از آن طفل دارای خطر جانی یا بیماری شدید یا سبب عسر و حرج برای دیگران شود مستطیع نیست.

حجّ نیابتی

سؤال ۳۸۷- کسی که بی‌سواد است و نماز او چندان کامل نیست یعنی خوب یاد نگرفته، در عین حال الآن به نیابت از پدر مرحومش به حج می‌رود آیا حج او درست است؟ جواب: در صورتی که بتواند در خلال این مدّت تا موقع نماز طواف، نمازش را کامل کند مانعی ندارد، ولی در غیر این صورت نیابت او مشکل است. سؤال ۳۸۸- کسی که خود مستطیع نیست ولی پدرش ثبت‌نام کرده و الآن فوت کرده فیش بانکی او را به نام خود کرده و به نیابت او حج انجام می‌دهد مخارج اعمال بعدی از جمله فراهم کردن ارز به عهده کیست؟ آیا از ثلث مال او می‌تواند بگیرد؟ جواب: هرگاه پدرش در اوّلین فرصت استطاعت ثبت‌نام کرده و قبل از رفتن به حج فوت نموده، نیابت از او واجب نیست و تنها در صورتی که ورثه راضی باشند می‌توانند حج به جا آورد و اما اگر قبلا مستطیع شده و در ثبت نام و رفتن به حج کوتاهی نموده، باید حجّ میقاتی برای او انجام بدهند مگر این‌که وصیّت کرده باشد که حجّ بلدی انجام دهند و اگر بتوانند فیش بانکی او را طبق موازین قانونی بفروشند با قسمتی از آن اجیر بگیرند احتیاط واجب آن است که چنین کنند. سؤال ۳۸۹- پدری چند فرزند دارد و تمام اموال خود را به دو تن از فرزندانش به عنوان مصالحه داده است ولی شرط کرده که بعد از مرگ از طرف وی کسی را حدّاکثر ظرف چهار سال برای ادای حَجّه الاسلام بفرستند، فرزند او طبق شرط عمل کرده و در سال چهارم کسی را برای حج از بلد خویش روانه کرده است ولی این نایب وقتی به شهر دیگر رسید خودش نرفت و کسی دیگر را برای حجّ میقاتی فرستاد و حجّ میقاتی انجام گرفته است در حالی که فرزندان این میّت از این جریان خبر نداشتند (ناگفته نماند که حجّ میقاتی برای مردم آن جا شناخته شده نیست و از استفتاءات جدید، ص: ۱۱۹ نیابت برای حجّ بلدی انصراف دارد) سؤال این است که: الف) آیا نایب، حقّ نایب ساختن شخص دوّم را دارد؟ ب) آیاحجّ انجام گرفته‌ازطرف میّت صحیح است و میّت بریء الذّمّه شده‌است؟ ج) حکم مصالحه چیست؟ د) آیا به شرط عمل شده؟ زیرا فرزندان دیگر میّت، مدعی هستند که به شرط عمل نشده‌است لذا باید ما ترک به عنوان ارث بین ورثه تقسیم شود. جواب: الف) نایب حقّ نایب قراردادن دیگری را ندارد ب) حجّ انجام گرفته صحیح است و میّت بری الذّمّه شده است. ج) مصالحه به قوّت خود باقی است. د) پسر باید پول حجّ را از نایب اوّل باز پس بگیرد و بهتر آن است که میان ورثه تقسیم کند. سؤال ۳۹۰- مردی برای انجام حج وصیّت کرده است، آیا دختر و یا همسر او هم می‌توانند به نیابت از او حج بجا آورند؟ جواب: اگر شخص معیّنی را در وصیّتنامه قید نکرده باشد دختر و یا همسر او هم می‌توانند نیابت کنند. سؤال ۳۹۱- پیرزنی هستم که توانایی انجام اعمال حج را به علت کهولت سن ندارم با این که مستطیعه هستم، آیا می‌توانم در حال حیات کسی را به نیابت خود به حج بفرستم و حال آن‌که امید بهبود در آینده نیز ندارم؟ جواب: باید نایب بگیرید. سؤال ۳۹۲- زنی هستم که نیابتاً به حج مشرف شده‌ام آیا نذر احرام قبل از میقات برای من جایز است؟ جواب: مانعی ندارد. سؤال ۳۹۳- زنی که روز دهم و یازدهم و دوازدهم قادر به رمی جمرات نیست، ولی استفتاءات جدید، ص: ۱۲۰ می‌تواند شبها رمی جمره نماید و یا در روز سیزدهم قضای هر سه روز را به جا آورد آیا می‌تواند از طرف کسی

نایب شود؟ و در صورت امکان آیا همه صور مذکوره یکسانند و یا آن‌که فرق دارند؟ جواب: نیابت او صحیح است و باید شبها به جای روز رمی کند. سؤال ۳۹۴- آیا زن به نیابت از دیگری می‌تواند نماز طواف بخواند؟ جواب: مانعی ندارد. سؤال ۳۹۵- کسی که نماز او چندان کامل نیست اگر برای خود یا به نیابت از کسی به حج برود آیا در انجام نماز طواف می تواند دیگری را نایب کند؟ جواب: در مورد حجّ خودش باید به اندازه‌ای که توانایی دارد انجام دهد و کوشش کند تا آن جا که می‌تواند قرائت نماز را اصلاح کند ولی اگر قرائتش صحیح نیست نایب شدن او برای دیگران مشکل است. سؤال ۳۹۶- اگر شخصی قبل از درست شدن خدمه‌گری به نیابت از کسی به انجام حج پذیرفته شده باشد و بعداً مسأله خدمه‌گری درست شود حج را برای چه کسی انجام دهد؟ همچنین کسی که مستطیع نیست ولی به عنوان کمک کار کسی به حج می‌رود؟ جواب: کسی که قبلا اجیر برای نیابت از کسی شده چنانچه بعداً مسأله خدمه‌گری او درست شود باید حج را فقط به قصد نیابت انجام دهد ولی اگر اجیر نشده در حکم مستطیع است و حج او حجّ واجب محسوب می‌شود. سؤال ۳۹۷- فقها می گویند کسی که چندین سال بعد از استطاعت یا در اوّلین سال استطاعت به مکّه مشرف شده و بعد از دخول در محدوده حرم فوت شده نیابت برای او لازم نیست. حال اگر بعد از تمام کردن عمره تمتّع از دنیا برود هم نیابت لازم نیست؟ جواب: در صورتی که بعد از دخول در حرم با احرام فوت شده باشد یا بعد از استفتاءات جدید، ص: ۱۲۱ عمره تمتّع، نیابت لازم نیست. سؤال ۳۹۸- آیا نایب حقّ نایب گرفتن دارد و در صورت انجام این عمل آیا میّت بریء الذّمّه می‌شود؟ جواب: نایب حقّ نایب قرار دادن دیگری را نداشته است ولی حجّ انجام گرفته صحیح است و میّت بریء الذّمّه شده است ولی نایب نسبت به پولی که گرفته مدیون است. سؤال ۳۹۹- اگر مردی که می‌تواند در روز رمی کند برای رمی زنی نایب شود آیا می‌تواند رمی زن را در شب انجام دهد؟ جواب: نمی‌تواند. سؤال ۴۰۰- اگر زنی که نیابت را پذیرفته، نیز خوف حیض یا مرض داشته باشد آیا می‌تواند اعمال حج را بر وقوفین و اعمال منی مقدّم بدارد؟ جواب: می‌تواند. سؤال ۴۰۱- کسی که حجّ نیابتی انجام می‌دهد علاوه بر طواف نسا که برای منوبٌ‌عنه به جا می‌آورد آیا واجب است که برای خود نیز طواف نسا انجام دهد؟ جواب: واجب نیست. سؤال ۴۰۲- آیا صروره (یعنی کسی که تا کنون به حجّ مشرف نشده است) می‌تواند نایب شود، مرد باشد یا زن از طرف مرد باشد یا از طرف زن؟ جواب: نیابت صروره چه مرد باشد و چه زن جایز است، خواه از طرف مرد باشد یا از طرف زن، بله نیابت زن مخصوصاً اگر منوبٌ عنه مرد باشد کراهت دارد.

عمره تمتّع

۱- احرام

سؤال ۴۰۳- آیا در حال احرام، پوشیدن لباسهایی که برای تزیین، قسمتهایی از آن توردوزی یا گلدوزی شده برای زنها جایز است؟ و آیا مقنعه جزء لباس می‌باشد؟ جواب: احتیاط در ترک آن است و مقنعه نیز جزء لباس است. سؤال ۴۰۴- اگر لباس احرامی زنان به قدری نازک باشد که بدن آنها نمایان گردد، آیا به اعمال حج آنان ضرری می‌رساند؟ جواب: این کار حرام است ولی اگر در غیر طواف و نماز طواف باشد موجب بطلان حج نمی‌شود. سؤال ۴۰۵- آیا می‌توان پوستهای زاید که از لبها یا کنار ناخن‌ها برآمده است را از بدن جدا کرد؟ جواب: در صورتی که خون نیاید اشکال ندارد. سؤال ۴۰۶- زنی که در پشت ناخن و انگشتهای او لاک چسبیده و با این کیفیّت اعمال حج را بجا آورده و نمی‌دانسته که این رنگ لاک مانع برای وضو و غسل می‌باشد آیا اعمال او صحیح است و چنانچه پس از انجام اعمال حج متوجّه شود چه وظیفه‌ای دارد؟ جواب: طواف و نماز او صحیح نیست بنابراین باید این دو عمل را اعاده کند و بنابر احتیاط واجب باید سعی و تقصیر را نیز اعاده کند و بقیّه اعمال او صحیح است و اگر نمی‌تواند شخصاً انجام دهد نایب بگیرد. سؤال ۴۰۷- آیا سوار شدن بر ماشین سقف‌دار در شب به حج یا عمره ضرری وارد می کند و کفّاره

دارد؟ استفتاءات جدید، ص: ۱۲۴ جواب: حج و عمره را باطل نمی‌کند و اگر شبهای معمولی باشد کفّاره هم ندارد امّا در شبهای سرد و بارانی کفّاره دارد. سؤال ۴۰۸- این جانب به علّت قطع بودن نخاع و عدم کنترل بول و ... نمی‌توانم بدن و لباس احرام خود را پاك نگهدارم، وظیفه‌ام چیست؟ جواب: آن مقدار که می‌توانید محافظت کنید و آنچه موجب عسر و حرج است اشکالی ندارد. سؤال ۴۰۹- اگر جامه احرام را از پول خمس یا زکات نداده خریده باشند آیا احرام در آن صحیح است؟ جواب: احرام در آن حرام است. سؤال ۴۱۰- آیا زنها در حال احرام می‌توانند جوراب بپوشند یا بایستی روی پای آنان مثل مردان باز باشد؟ جواب: حرمت پوشیدن پا مخصوص مردان است و برای زنان پوشیدن پشت پا جایز است. سؤال ۴۱۱- در موسم حج یك نفر از کارکنان گروه حج همراه زنها به عنوان راهنما در روز با ماشین مسقّف به مکّه می‌رود آیا کفّاره لازم است؟ جواب: در موقع ضرورت رفتن زیر سایه جایز است، ولی کفّاره دارد و کفّاره آن یك گوسفند برای هر احرام است. یعنی برای مجموع احرام عمره یك گوسفند و برای مجموع احرام حج نیز یك گوسفند کافی است. سؤال ۴۱۲- آیا احرام عمره تمتّع از شهر جدّه جایز است؟ جواب: چون محاذات شهر جدّه با هیچ‌یك از میقاتها مسلّم نیست، برای احرام باید به میقات یا به محاذات میقات رفت و اگر هیچ‌کدام امکان ندارد، احتیاطاً با نذر محرم می شود و سپس بنابر احتیاط در ابتدای حرم تجدید احرام می‌کند. استفتاءات جدید، ص: ۱۲۵ سؤال ۴۱۳- بعد از اعمال عمره تمتّع، کارکنان کاروان حج برای تعیین چادر و بردن آذوقه حجّاج چند دفعه بدون احرام حجّ تمتّع به عرفات و منی رفت و آمد می‌کنند، حکمشان را بیان فرمایید؟ جواب: جایز است و چنانچه عسر و حرج نباشد محرم به احرام حج شوند. سؤال ۴۱۴- طبق فتوای مراجعی که فرموده‌اند احتیاطاً زنان هم مثل مردان محرم شوند، آیا زن بعد از پوشیدن حوله‌های احرام می‌تواند حوله‌ها را کنار بگذارد و با لباس معمولی خودش اعمال حجّ را انجام دهد؟ جواب: زنان می‌توانند در همان لباسهای معمولی محرم شوند و پوشیدن حوله‌های احرام لازم نیست. سؤال ۴۱۵- حجّاجی که فعلاً از ایران برای عمره مفرده می‌روند با ماشین مسقّف می‌روند و در بین راه برای نماز و غذا چند مرتبه سوار و پیاده می‌شوند، آیا یك کفّاره کافی است یا برای هر دفعه که پیاده و سوار می‌شوند کفّاره لازم است؟ جواب: برای تمام مدّت احرام عمره یا تمام مدّت احرام حجّ یك کفّاره کافی است. سؤال ۴۱۶- حجّاجی که اوّل شب در مسجد شجره یا جحفه محرم شده و شبانه وارد مکّه می‌شوند، آیا می‌توانند با ماشین سرپوشیده مشرّف شوند؟ جواب: جایز است و کفّاره ندارد مگر در شبهای سرد و بارانی که باید یك گوسفند کفّاره بدهند. سؤال ۴۱۷- آیا استفاده از دست و پای مصنوعی که با چرمهای دوخته شده به بدن می‌بندند، در حال احرام کفّاره دارد؟ جواب: اشکالی ندارد و کفّاره هم ندارد. سؤال ۴۱۸- در مناسك حضرتعالی، قطع شجر حرم، جزء محرّمات احرام ذکر نشده است، آیا این مسأله از محرمات احرام نیست؟ استفتاءات جدید، ص: ۱۲۶ جواب: این مسأله از محرمات احرام نیست بلکه بر همه کس قطع درخت حرم، حرام است. سؤال ۴۱۹- آیا بلند گفتن تلبیه توسط بانوان به‌گونه‌ای که مردنامحرم بشنود جایز است؟ جواب: اشکالی ندارد. سؤال ۴۲۰- آیا پوشاندن قسمتی از صورت برای زن نیز حکم تمام آن را دارد؟ جواب: پوشیدن بعض صورت به طوری که به آن نقاب و برقع نگویند جایز است. سؤال ۴۲۱- آیا احرام در کفش دوخته شده که پشت‌پا را نگیرد جایز است؟ جواب: آری جایز است، ولی بهتر است مردان در حال احرام چنین کفشی نپوشند.

۲- طواف

سؤال ۴۲۲- اگر بچّه‌های کوچك در حال طواف یا سعی به خواب روند یا در حال طواف نوزاد در قنداقه خود بول کند چه حکمی دارد؟ جواب: در هر دو صورت صحیح است ان شاء الله. سؤال ۴۲۳- در موسم حج کارکنان مسجد الحرام، اشخاص پیر و مریض را با سریر روی سرشان طواف می‌دهند و نوعاً در بیرون دایره طواف کنندگان حرکت می‌کنند آیا حجّ اینها صحیح است؟ جواب: طواف آنها اشکالی ندارد زیرا در طواف رعایت محدوده معروف واجب نیست بلکه احتیاط مستحب است و اتّصال به صفوف شرط

نمی‌باشد. سؤال ۴۲۴- کسی که ختنه او به طور ناقص انجام شده و با این حال حج به جا آورده تکلیف او چیست؟ جواب: چنانچه ختنه به‌طور ناقص انجام شده، احتیاط واجب آن است که بعد استفتاءات جدید، ص: ۱۲۷ از ختنه صحیح، طوافها و نماز طوافها را اعاده کند و احتیاط آن است که سعی را هم به دنبال طواف عمره و طواف حجّ اعاده کند و اگر قادر به رفتن مکّه نیست نایب بگیرد. جواب: نایب باید تمام طواف را انجام دهد. سؤال ۴۲۶- نسبت به این‌که زن می‌تواند طواف را مقدّم بدارد آیا صرف شک در وقوع طواف در ایّام حیض کفایت می‌کند یا این‌که باید احتمال قوی بدهد که عادت می‌شود؟ جواب: خوف حاصل از مجرّد احتمال عقلایی کفایت می‌کند. سؤال ۴۲۷- تکلیف زن مضطربه در طواف چیست؟ جواب: باید به دستور زن مضطربه در نماز عمل کند و آن چنین است: مضطربه یعنی زنی که چند ماه خون دیده ولی عادت معینی پیدا نکرده است- و اگر ده روز یا کمتر خون ببیند همه‌اش حیض است و اگر بیشتر از ده روز ببیند چنانچه بعضی نشانه حیض داشته باشد و از سه روز کمتر و از ده روز بیشتر نباشد حیض محسوب می‌شود و اگر همه‌اش یک جور باشد مطابق عادت خویشاوندان خود عمل می‌کند (اگر عادت همه یا اکثریّت قاطع آنها یکسان باشد) و هرگاه عادت آنها مختلف باشد احتیاط آن است که عادت خود را هفت روز قرار دهد. سؤال ۴۲۸- شخصی با علم به حرمت تماس با بدن زن درحین‌طواف از روی شهوت با بدن‌زنی‌تماس‌حاصل می‌نماید از این تماس متلذّذ می‌گردد، آیا طواف او اشکال پیدا می‌کند؟ تکلیف او چیست؟ آیا طواف مستحبّی با واجب فرق دارد؟ جواب: مضرّ به طواف نیست و اگر از روی لباس لمس کرده است کفاره ندارد استفتاءات جدید، ص: ۱۲۸ ولی مسلّماً گناه کرده است. سؤال ۴۲۹- حکم کسی که طوافش قطع شده یا طوافش را برای نماز واجب قطع کرده است؛ در دو صورت تجاوز از نصف طواف و قبل از تجاوز چیست؟ جواب: جایز بلکه مستحب است که طواف را برای نماز واجب در وقت فضیلت آن یا برای درک نماز جماعت قطع کند و بعد از اتمام نماز، طواف را تمام کند و بقیّه دورهای آن را انجام دهد و تجاوز از نصف معتبر نیست. سؤال ۴۳۰- شخصی بعد از اتمام اعمال حجّ تمتّع، متوجه شده که یک غسل مسّ میّت بر او واجب بوده و غسل واجب دیگری هم انجام نداده‌است، آیا حجّش صحیح است؟ جواب: حج او صحیح است ولی احتیاط واجب آن است که طوافها (و سعی و تقصیر) را اعاده کند و اگر قادر نیست نایب بگیرد. سؤال ۴۳۱- شخصی در عمره مفرده یا عمره تمتّع بعد از تقصیر از احرام خارج شده است و بعد از چند روز قبل از احرام دوّم متوجّه شده در طواف و نمازش طهارت نداشته، آیا باید دوباره لباس احرام بپوشد یا اعاده طواف و نماز آن با لباس معمولی جایز است؟ جواب: واجب نیست لباس احرام بپوشد و احتیاط آن است که سعی و تقصیر را نیز اعاده کند. سؤال ۴۳۲- آیا برای کسی که نیّت احرام حج کرده و نیّت او محقق شده است، جایز است که طواف مستحبّی انجام دهد؟ جواب: احتیاط آن است که طواف مستحبّی را ترک کند امّا اگر انجام داد ضرری برای حج او ندارد. سؤال ۴۳۳- آیا مطاف حتماً باید در حدّ بیت و مقام ابراهیم باشد یا در حال غیر اضطرار هم می‌توان در خارج حدّ، طواف نمود؟ استفتاءات جدید، ص: ۱۲۹ جواب: مطلقاً جایز است. سؤال ۴۳۴- با توجّه به این‌که همراه خود کیسه مخصوص بول دارم و چون با حرکت بدن بول خارج می‌گردد برای طواف و نماز طواف چه کنم؟ جواب: یک وضو برای طواف و یک وضو برای نماز کافی است سؤال ۴۳۵- نسبت به اعمالی که زن در حال تقدیم طواف انجام می‌دهد آیا فقط طواف مقدّم می‌شود یا طواف و سعی هر دو مقدّم می‌شوند؟ جواب: همه اعمال مکّه مقدم می‌شود، یعنی طواف زیارت و نماز طواف زیارت و سعی و طواف نسا و نماز طواف نسا را قبلا انجام می‌دهد. سؤال ۴۳۶- در مسأله نیابت در نماز طواف آیا فرقی بین کسی که می‌تواند قرائتش رابه تدریج تصحیح کند بین کسی که اصلا قدرت بر تصحیح ندارد هست؟ جواب: اگر قادر بر تصحیح به تدریج هست بر او واجب است به تدریج تصحیح کند و الّا جایز است به همان مقدار که قدرت دارد نماز را بخواند و لازم نیست که نایب بگیرد و یا آن را با جماعت به‌جا آورد. سؤال ۴۳۷- مختون بودن انسان در طواف شرط است بنابراین اگر انسانی را ختنه کرده باشند به طوری که ختنه‌اش ناقص است به این معنا که حشفه‌اش کاملا در نیامده و مقدار کمی در آمده است و در حال نعوض کاملا در می‌آید، آیا این شخص مختون محسوب و طوافش صحیح خواهد بود؟ اگر

مختون محسوب نشود و ختنه نمودن بر آن شخص بار دیگر برای طواف لازم باشد و آن شخص به علّت سن زیاد از ختنه نمودن خجالت بکشد، نسبت به طوافش چه وظیفه‌ای دارد؟ جواب: احتیاط واجب آن است که طواف و نماز آن را بعد از ختنه کردن اعاده کند و همچنین سعی را، و در این گونه مسائل خجالت کشیدن معنا ندارد، می‌تواند به‌طور پنهانی نزد طبیب آگاهی برود و ختنه کند، ولی طلاق دادن در این حال اشکالی ندارد. استفتاءات جدید، ص: ۱۳۰ سؤال ۴۳۸- زن و شوهری به مکّه رفتند و مناسک حج را بجا آوردند، لکن چون زن شوهرش را نمی‌خواست طواف نسا و نماز آن را بجا نیاورد و شوهر هم این طواف و نماز را ترک کرده و به وطن خود برگشته‌اند اکنون وظیفه آن زن از نظر محرمیّت و بودنش در خانه شوهر چیست؟ جواب: این زن و شوهر به همدیگر نامحرم هستند تا زمانی که برگردند و طواف نسا و نماز آن را بجا آورند و اگر نمی توانند لازم است برای طواف نایب بگیرند یعنی از کسانی که به مکّه می‌روند خواهش کنند که به نیابت آنها طواف نسا و نماز آن را بجا آورند. سؤال ۴۳۹- اگر کسی طواف نسا را در حج بجا نیاورد زن بر او حرام می‌شود، آیا مقصود فقط مقاربت است و یا سایر استمتاعات نیز حرام خواهد بود و اگر اولادی به وجود آید حلال زاده است یا نه، ارث می‌برد یا نمی‌برد؟ جواب: سایر استمتاعات نیز حرام است و اگر این مسأله را عمداً هم ترک کند و فرزندی به وجود آید حلال‌زاده است و از او ارث می‌برد. سؤال ۴۴۰- کسی که طواف نسا را انجام نداده و در این حال عقد ازدواج بسته است، آیا عقد او صحیح است؟ جواب: عقد او باطل است و چنانچه علم به حکم داشته باشد آن زن برای او حرام ابدی است. سؤال ۴۴۱- در اثر کثرت ازدحام، مقام حضرت ابراهیم (علیه السلام) در موسم حج وسط طواف کنندگان قرار می‌گیرد، اگر کسی آن جا نماز طواف واجب بخواند مشکل و دیگران اعتراض می‌کنند، آیا تا آخر مسجدالحرام پشت مقام ابراهیم می‌تواند نماز بخواند؟ جواب: مانعی ندارد عقب‌تر نماز بخواند و اگر مزاحم طواف کنندگان است نماز خواندن وسط آنها خالی از اشکال نیست. استفتاءات جدید، ص: ۱۳۱ سؤال ۴۴۲- اگر زن تکبیره‌الاحرام یا قرائت را در نماز طواف بلند بگوید به‌طوری که نامحرم بشنود جایز است یا خیر؟ و برفرض عدم جواز آیا اعاده لازم است؟ جواب: اشکالی ندارد. سؤال ۴۴۳- در مقام ابراهیم (علیه السلام) به واسطه ازدحام ممکن نمی‌شود که در موقع نماز طواف مردها و زنها طوری بایستند که محاذی هم نباشند، یا زن جلوتر از مرد مشغول نماز نباشد، آیا در این صورت نماز آنها صحیح است؟ جواب: اشکالی ندارد.

۳- سعی

سؤال ۴۴۴- شخصی در سعی صفا و مروه بعد از چند روز، قبل از احرام دوّم متوجّه شده سعی را از مروه شروع و در صفا ختم کرده، آیا اعاده سعی لازم است؟ جواب: چنانچه به خاطر ندانستن مسأله باشد، باید سعی را از نو بجا آورد و اگر از روی سهو و فراموشی باشد، بعید نیست که بجا آوردن یک دور از صفا به مروه کافی باشد ولی احتیاط آن است که هفت دور به قصد ما فی‌الذّمه بجا آورد. سؤال ۴۴۵- شخصی در سعی صفا و مروه، در صفا متوجّه شد دور هشتم است، وظیفه او چیست؟ آیا غیر از این سعی صفا و مروه، سعی صفا و مروه مستحبّی نیز داریم؟ جواب: باید به زیادی اعتنا نکند و سعی او صحیح است و سعی صفا و مروه مستحب نداریم. سؤال ۴۴۶- در اثر تعمیرات فعلی آخر کوه صفا و مروه معلوم نیست، کارکنان مسجدالحرام با گرفتن حقّ‌الزّحمه از حجّاج پیر و مریض آنها را با چرخ سعی می‌دهند و زودتر از دور حجّاج، با چرخ دور می‌زنند، تکلیف آنها چیست؟ جواب: قسمت سربالایی مفروش جزء کوه است و مسیری را که چرخها طی استفتاءات جدید، ص: ۱۳۲ می‌کنند قطعاً روی کوه صفا و مروه است و هیچ اشکالی ندارد. سؤال ۴۴۷- حکم شک در تعداد دورهای سعی چیست، آیا بنا را بر کمتربگذارد یا بیشتر؟ جواب: اگر شک کند که این دور هفتم است یا بیشتر به شکّش اعتنا نکند. بله اگر قبل از رسیدن به مروه شک کند که دور هفتم است یا کمتر، ظاهراً سعی او باطل است و همچنین اگر شک او به کمتر از هفت دور تعلّق بگیرد مثل این که بین یک دور و سه دور یا دو و چهار و غیر اینها شک بکند. سؤال ۴۴۸- وظیفه کسی که سعی را از مروه آغاز کرده است چیست؟ جواب: در صورتی که شوط اوّل را اسقاط

کند سپس بقیّه را تکمیل کند تا این‌که دور هفتم به مروه خاتمه پیدا کند بعید نیست که سعی او صحیح باشد.

۴- تقصیر

سؤال ۴۴۹- شخصی بعد از احرام حج در عرفات یقین کرده در عمره تقصیر نکرده است، چه کند؟ جواب: هرگاه تقصیر را فراموش کند و به سراغ اعمال حجّ برود (یعنی احرام ببندد و به عرفات برود) عمره و حجّ او صحیح است و چیزی بر او نیست ولی بهتر آن است که یک گوسفند به عنوان کفّاره ذبح کند.

واجبات حجّ تمتّع

۱- احرام حجّ تمتّع

سؤال ۴۵۰- آیا احرام بستن در حجّ تمتّع باید در مکّه قدیم باشد یا در هر کجای مکّه باشد اشکالی ندارد؟ جواب: فرق نمی‌کند. استفتاءات جدید، ص: ۱۳۳ سؤال ۴۵۱- آیا از محلّات جدیدالإحداث مکّه مثل محلّات قدیم، بستن احرام حجّ جایز است؟ جواب: مانعی ندارد ولی احتیاط واجب این است که از مناطقی که بعد از مسجد تنعیم در بیرون حرم واقع شده، احرام نبندد.

۲- رمی جمرات

سؤال ۴۵۲- رمی جمرات در طبقه فوقانی چه حکمی دارد؟ جواب: هنگام ازدحام جایز است. سؤال ۴۵۳- آیا در رمی جمرات می‌توان به نیابت از افرادی که سالم هستند عمل رمی را انجام داد؟ جواب: جایز نیست. سؤال ۴۵۴- آیا خانمها برای این‌که بدنشان با نامحرم برخورد نکند می‌توانند در رمی جمرات مردان را نایب کنند؟ جواب: خود زن باید رمی کند. سؤال ۴۵۵- برای امثال من رمی جمرات در روز مقدور نیست، آیا در شب می‌توانیم رمی جمرات کنیم و در صورت مثبت بودن، آیا همراهان من هم می‌توانند در شب رمی جمرات کنند؟ جواب: می‌توانید در شب رمی کنید امّا همراهان اگر توانایی دارند در روز رمی کنند. سؤال ۴۵۶- آیا رمی به غیر از دست مثل رمی با دهان و پا و یا سنگ قلاب و مانند اینها جایز است؟ جواب: با غیر دست کفایت نمی‌کند

۳- قربانی

سؤال ۴۵۷- آیا حاجی می‌تواند به جای قربانی کردن، در صورت نابود شدن گوشت آن توسط بولدوزر در قربانگاه، پول آن را برای اماکن خیریّه در نظر گیرد؟ جواب: باید در محلّ دیگری مانند شهر خودش در ذی‌الحجّه قربانی کند و صرف پول آن در جای دیگر کافی نیست. سؤال ۴۵۸- در چه صورتی حاجی موظّف است در وطنش قربانی کند؟ جواب: در شرایط فعلی قربانی سه حالت دارد: الف) در صورتی که بتواند در آن جا قربانی کند و در آن جا قربانی را به مصرف برساند این مقدّم بر هر چیز است. ب) در صورتی که آن جا قابل مصرف نباشد امّا مسلمین بتوانند آن را بسته‌بندی کرده به خارج منی و بلد دیگر بفرستند تا مصرف نیازمندان شود. در صورت عدم امکان روش اوّل، روش دوّم واجب است. ج) این‌که هیچ‌کدام از آن دو صورت ممکن نباشد و قربانی ضایع می‌شود و از بین می‌رود پول آن را کنار بگذارند و در ماه ذی‌الحجّه هنگام بازگشت قربانی کرده و در مصارف آن مصرف کنند هیچ اشکالی برای حج آنها نخواهد داشت و اگر نمی‌توانند پول قربانی را کنار بگذارند بر ذمّه بگیرند. سؤال ۴۵۹- محل توزیع گوشت در مکّه مکرّمه حدود یک کیلومتر بعد از مسجد تنعیم قرار دارد با توجّه به این‌که عوامل خدماتی مجبورند برای گرفتن سهمیه کاروان به آن محل تردد کنند، آیا به عمره تمتّع یا حجّ واجب آنها اشکالی وارد می‌شود؟ حکم مسأله در

خصوص کسانی که حجّ مستحبّی یا نیابتی بجا می‌آورند چگونه است؟ جواب: بعد از انجام عمره تمتّع می‌تواند به این‌گونه مناطق رفت و آمد کند و در عمره مفرده هرگاه قبل از گذشتن ماهی که در آن عمره انجام داده است خارج استفتاءات جدید، ص: ۱۳۵ شود و بازگردد تکرار عمره لازم نیست امّا اگر در ماه بعد برگردد باید از همان مسجد تنعیم محرم شود و عمره بجای آورد. سؤال ۴۶۰- در منی فقیر نیست به مجرّد ذبح قربانی مأمورین گوشت قربانی را از بین می‌برند یا تلف می‌شود آیا لازم است قبل از سفر از یک نفر فقیر وکالت بگیریم و بعد از ذبح از سهم او مثل سهم خودمان اعراض کنیم یا لازم نیست؟ جواب: در این صورت قربانی کردن در آن جا، چه با اخذ وکالت و چه بدون وکالت، اشکال دارد و باید به روشی که در مسائل قبل گفته شد عمل شود. سؤال ۴۶۱- دولت سعودی چندین محلّ ذبح، در خارج از منی تعیین کرده، وظیفه حجّاج را بیان فرمایید؟ جواب: غالب قربانگاههای امروز خارج منی است ولی ذبح در آنها در شرایط فعلی اشکالی ندارد. سؤال ۴۶۲- اگر کسی به قصد مافی‌الذّمه در ماه ذی‌الحجّه در وطن خود قربانی کند آیا پوست و روده آن باید تماماً به فقیر داده شود یا ممکن است یک سوّم آن به فقیر داده شود و دو سوّم دیگر به عنوان سهم دوستان و خودش صرف شود و اگر خلاف عمل شده باشد آیا قیمت روز کشتن گوسفند را بدهکار است یا موقع ادای دین؟ جواب: می‌تواند آن را به عنوان سهم خود صرف کند یا به دوستان یا فقرا بدهد ولی دادن به قصّاب به عنوان عوض کاری که انجام داده مشکل است و احتیاط مستحب آن است که اگر خودش از آن استفاده کرد قیمت آن را صدقه بدهد و ملاک قیمت همان روز ذبح است.

۴- بیتوته در منی

سؤال ۴۶۳- افراد پیر و دارای عذر را بعد از نیمه شب دوازدهم از منی به جمرات استفتاءات جدید، ص: ۱۳۶ آورده، اعمال فردا را انجام می‌دهند و سپس به مکّه برده شده و اعمال بعدی را همان شب انجام می‌دهند و غیر دارای عذر نیز چنین کرده‌اند جز انجام رمی جمرات که فردا برای انجام آن بازگشته‌اند، آیا اعمال آنها درست است؟ جواب: انجام دادن اعمال مکّه (طوافین و سعی) برای غیر دارای عذر در شب دوازدهم بلکه در شب یازدهم بعد از نیمه شب نیز جایز است. سؤال ۴۶۴- آیا حجّاج می‌توانند شب دوازدهم، بعد از نیمه شب شرعی به مکّه بیایند و عصر روز دوازدهم فقط برای رمی جمرات به منی برگردند و عمل خویش را انجام دهند؟ جواب: برای بیتوته در منی کافی است نیمه اوّل یا نیمه دوّم شب را بمانند. سؤال ۴۶۵- آیا زنها می‌توانند شب دوازدهم رمی جمرات نمایند و همان شب به مکّه بروند و دیگربه منی برنگردند یا باید مانند مردان تا ظهر در منی بمانند؟ جواب: باید مانند مردان تاظهر درمنی بمانند مگر این‌که از ماندن معذور باشند. سؤال ۴۶۶- شب عید کارکنان کاروانها بعد از نصف شب با خانمها به منی می‌روند و دوباره به مشعر باز نمی‌گردند، آیا کفّاره دارد و حجّشان صحیح است؟ جواب: چنانچه برای راهنمایی و اداره وضع آنها لازم است با آنها بروند مانعی ندارد و کفّاره هم لازم نیست. سؤال ۴۶۷- در اثر کثرت حجّاج چادرهای بعضی از حجّاج را خارج از منی نصب می‌کنند تکلیف چیست؟ جواب: در مقام ضرورت اشکال ندارد و در غیر این صورت جایز نیست. سؤال ۴۶۸- در شب عید بعد از نیمه شب زنان را به منی می‌برند، آیا مردی که با زنش در آن گروه است می‌تواند با زنش به منی برود؟ جواب: اگر ضرورتی داشته باشد که همراه همسرش باشد جایز است و الّا جایز نیست. استفتاءات جدید، ص: ۱۳۷ سؤال ۴۶۹- کسی که نیمه اوّل شب را در خارج از منی بیتوته کرده است، آیا جایز است که به مسجدالحرام برود و نیمه دوّم شب را آن جا بیتوته کند بدون این‌که به منی جهت بیتوته برگردد؟ جواب: احتیاط واجب آن است که برای بی‌توته نیمه دوّم شب به منی برگردد. سؤال ۴۷۰- آیا تلاوت قرآن یا دعا و یا نماز در مسجدالحرام یا نگاه کردن به کعبه از عبادات محسوب می‌شود که حاجی هنگام بیتوته در مسجدالحرام باید انجام دهد یا این که حتماً در هنگام بیتوته باید طواف کند؟ جواب: همه موارد ذکر شده عبادت محسوب می‌شود و کفایت می‌کند.

احکام مصدود و محصور

سؤال ۴۷۱- وظیفه کسی که به خاطر بیماری و مانند آن قادر به انجام اعمال منی یا طواف و سعی و اعمال مکّه نیست چه می‌باشد؟ جواب: این شخص در حکم محصور است ولی اگر می‌تواند نایب بگیرد این کار از اعاده حج کفایت می‌کند و لازم نیست در سال آینده حج را مجدداً بجاآورد. سؤال ۴۷۲- حکم کسی که حجّش را فاسد کرده سپس مصدود و یا محصور شده است چیست؟ جواب: واجب است که اعمال مصدود و محصور را انجام دهد و سپس در سال آینده حج بجا آورد. سؤال ۴۷۳- وظیفه کسی که محصور شده و قربانی خود را به منی فرستاده، سپس مرض او خفیف شده است چیست؟ جواب: بر او واجب است که ملحق به بقیّه حجّاج شود و تمام اعمال را انجام دهد و هدی خود را قربانی کند. در این صورت حج او صحیح است. استفتاءات جدید، ص: ۱۳۸ سؤال ۴۷۴- کسی که همراه خود قربانی آورده و سپس محصور یا مصدود شده است، آیا قربانی کردن همین هدی که همراه دارد کفایت می‌کند یا علاوه بر این، قربانی دیگر نیز بر او واجب است؟ جواب: قربانی دیگری بر او واجب نیست. سؤال ۴۷۵- اگر مانع دیگری غیر از حصر و صدّ- مثل این‌که پایش بشکند یا وسیله نقلیّه‌اش خراب شود یا راه را گم کند- پیش آید، آیا احکام محصور و مصدود را دارد؟ جواب: نسبت به کسی که پای او شکسته است احکام محصور و نسبت به موانع دیگر مثل خراب شدن وسیله نقلیّه یا مانع دیگر احکام مصدود جاری می‌شود. سؤال ۴۷۶- کسی که دعای شرط را که قبل از نیّت احرام مستحب است بخواند در صورتی که محصور یا مصدود شود احکام مصدود و محصور بر او جاری می‌شود یا این‌که به مجرّد صّد و حصر و بدون هدی از احرام خارج می‌شود؟ جواب: احوط، بلکه اقوی این است که قربانی بر او واجب است.

متفرّقات حج

سؤال ۴۷۷- اگر بعضی از ورّاث بدون پرداختن سهم ورّاث دیگر (یعنی با تصاحب کلّ ارث) به حج بروند حکم حجّشان چگونه است و صله رحم با آنها چه حکمی دارد؟ جواب: هر گاه سهم ارث بعضی از ورّاث پرداخته نشود و به صورت مشاع در اموال بقیّه بماند تصرّف در آن حرام است و اگر با همان پول حج بروند و لباس احرام و قربانی را از آن تهیّه کنند حج آنها نیز اشکال دارد و تا سهم ارث بقیّه را نپردازند آن مال حکم مال غصبی را دارد و اگر صله رحم با این اشخاص سبب استفتاءات جدید، ص: ۱۳۹ جرأت و جسارت آنها بر حرام شود جایز نیست و اگر ترک صله رحم باعث نهی از منکر شود واجب است و اگر صله رحم و ترک آن تأثیری در نهی از منکر نداشته باشد نباید صله رحم را ترک نمود. سؤال ۴۷۸- در موسم حج مردم به امام جماعت اهل سنّت اقتدا می‌کنند، آیا در وسعت وقت اعاده لازم است؟ جواب: نماز آنها صحیح است و اعاده لازم نیست. سؤال ۴۷۹- آیا مسافر در محلّات قدیم و جدیدالاحداث مکّه و مدینه مثل مسجدالنّبی و مسجدالحرام بین قصر و تمام مخیّر است و یا باید قصر بخواند؟ جواب: مسافران مخیّرند در مکّه و مدینه نماز خود را در مسجدالحرام و مسجدالنّبی بلکه در تمام شهر مکّه و مدینه تمام یا قصر بخوانند و نماز تمام افضل است و فرقی میان مکّه و مدینه قدیم و امروز نیست. سؤال ۴۸۰- حجّاجی که در مکّه قصد اقامه کرده‌اند آیا در عرفات و مشعر و منی هم می‌توانند نمازشان را تمام بخوانند؟ جواب: در شرایط فعلی که فاصله مکّه از عرفات به مقدار مسافت شرعیّه نیست نمازشان تمام است. سؤال ۴۸۱- بعضی از اشخاص که از اوّل عمرشان حساب و کتابی نسبت به خمس محمّد و آل محمّد (علیهم السلام) ندارند و با همین وضع به حجّ تمتّع و عمره مفرده می‌روند، حج اینها چه حکمی دارد؟ جواب: در صورتی که پول قربانی و احرام آنها از آن نباشد صحیح است و الّا اشکال دارد و در هر حال گناه کرده است. سؤال ۴۸۲- شخصی مستطیع نبوده ولی چند سال قبل در مرض موتش چند نفر او را مجبور می‌کنند در وصیّت به پرداخت پنج هزار پول افغانی به عنوان حجّ میقاتی، آیا این وصیّت صحیح است و اگر صحیح است از آن جا که آن مبلغ برای استفتاءات جدید، ص: ۱۴۰ حجّ میقاتی

کافی نیست تکلیف چیست؟ جواب: اگر واقعاً وصیّت از روی اجبار بوده، نافذ نیست و اگر بعد از اصرار افراد او راضی به وصیّت شده و وجه مزبور برای حجّ میقاتی کفایت نکند، باید آن وجه را در کارهای خیر مصرف کنند. سؤال ۴۸۳- آیا خرید و فروش فیش حج جایز است؟ جواب: هرگاه خودش مستطیع نباشد یا حجّ واجب را انجام داده است و این کار مخالف مقرّرات حکومت اسلامی نباشد مانعی ندارد. سؤال ۴۸۴- سال گذشته یکی از دوستان در مراسم حجّ دو قطعه سنگ از کوه حرا به من هدیه کرد و بنده هم سنگها را در محلّ مناسبی قرار دادم و هر چند روز یک بار به عنوان تبرّک آن سنگها را می‌بوسم و زیارت می‌کنم، آیا این عمل بنده کفر و شرک نمی‌باشد؟ جواب: این کار ذاتاً حرام نیست امّا تکرار آن ممکن است منشأ برداشتهای سوء یا بدعت شود، بنابراین از این کار خودداری کنید. سؤال ۴۸۵- چندین سال قبل شوهرم برای حج مرا نام‌نویسی کرد و هم اکنون که نوبتم رسیده، شوهرم فوت کرده است، نمی‌دانم آیا خمس مبلغ ثبت نامی را داده یا نه، تکلیف چیست؟ جواب: اگر شک دارید، بگویید ان شاءالله داده است. سؤال ۴۸۶- زنی که اعمال عمره تمتّع خود را به جهت عادت شدن انجام نداده است صبح روز نهم در عرفات پاک می‌شود ولی آمدن به مکّه جهت انجام اعمال عمره تمتّع به دلیل ازدحام در مسیر و یا نداشتن همراه امکان ندارد، وظیفه‌اش چیست؟ جواب: حجّ او تبدیل به افراد شده است و باید ادامه دهد و بعد از اتمام حج، عمره مفرده بجا آورد. استفتاءات جدید، ص: ۱۴۱ سؤال ۴۸۷- خانمی که وظیفه‌اش حجّ افراد است، عمره مفرده را تا چه وقتی بدون عذر می‌تواند تأخیر بیندازد؟ جواب: احتیاط واجب آن است که بلافاصله بعد از حجّ بجا آورد و اگر ناچار به تأخیر شد، قبل از پایان ذی‌الحجّه بجا آورد. سؤال ۴۸۸- وظیفه زنی که در عمره در حال احرام یا قبل از احرام یا بعد از آن حائض شده است، چیست؟ جواب: احرام این زن در هر حال صحیح است، لکن صبر می‌کند تا پاک شود سپس طواف و نماز طواف را بجا می‌آورد و بعد بقیه اعمال عمره را انجام می‌دهد. سؤال ۴۸۹- آیا حجّاج کفّارات عمره و حجّ تمتّع را می‌توانند بعد ازمراجعت در شهرهای خودشان پرداخت نمایند؟ جواب: مانعی ندارد ولی تمام آن را به نیازمندان بدهند. سؤال ۴۹۰- وظیفه ما در مراسم حج زمانی که قاضی اهل سنّت حکم به رؤیت هلال می‌کند چیست در صورتی که در نظر شیعه یا رؤیت هلال مشکوک است یا این‌که خلاف آن ثابت است؟ جواب: باید با سایر مسلمانان هماهنگی کنید و حج شما صحیح است.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم جاهِدُوا بِأَمْوالِکُمْ وَ أَنْفُسِکُمْ فی سَبیلِ اللَّهِ ذلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ إِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السّلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهلبیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف :دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد

بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السّلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیتهای گسترده مرکز : الف)چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب)تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن سهمراه ج)تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما ، انیمیشن ، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د)ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه)تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و)راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۲۳۵۰۵۲۴) ز)طراحی سیستم های حسابداری ، رسانه ساز ، موبایل ساز ، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک ، SMS و... ح)همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط)برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی)برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضوری و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت : ۲۳۷۳ شناسه ملی : ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۲۵-۲۳۵۷۰۲۳- (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور کاربران ۲۳۳۳۰۴۵(۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی ، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایندانشاالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳ ، شماره کارت :۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳و شماره حساب شبا : IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۵۳به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان – خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام -: هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنتِ غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کَرَم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رَهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بِدان، نگاه می‌دارد و با حجّت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری

مانند آزاد کردن بنده دارد».

قائمیه
اصفهان
مرکز تحقیقات رایانه ای
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشـــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹